

คำวินิจฉัยของ นายอมร รักษาสัตย์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๗/๒๕๕๔

วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคแนวร่วมเกษตรกร

คำร้อง

นายทะเบียนพรรคการเมืองมีหนังสือ ที่ ลต. ๐๐๐๔/๕๔ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๔ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคแนวร่วมเกษตรกร ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ข้อเท็จจริง

พรรคแนวร่วมเกษตรกรได้รับจดแจ้งการจัดตั้งจากนายทะเบียนพรรคการเมือง เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ต่อมาเมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๓ พรรคแนวร่วมเกษตรกรได้แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง ว่า ๑) รับสมาชิกพรรคได้ ๖,๑๔๔ คน, ๒) ได้จัดตั้งสาขาพรรค จำนวน ๔ สาขา มีคณะกรรมการสาขาละ ๗ คน

ต่อมานายทะเบียนพรรคการเมืองรับรองการจัดตั้งสาขาพรรคแนวร่วมเกษตรกร ลำดับที่ ๑, ๒ และ ๔ เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๓ ส่วนสาขาพรรคลำดับที่ ๓ ที่อำเภอทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร นั้น พบว่านายสมชาย ผ่องพูน, นางสาวรัตนภรณ์ หวานใจ และนายอุทัย จำทิพพาที ซึ่งได้รับเลือกตั้งเป็นรองประธานสาขาพรรค เหนือัญญิกสาขาพรรค และโฆษกสาขาพรรค ตามลำดับ มีที่อยู่ตามสำเนาทะเบียนบ้านนอกเขตพื้นที่ของสาขาพรรค (เขตเลือกตั้ง) ซึ่งเป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามนัยข้อบังคับพรรคแนวร่วมเกษตรกร ข้อ ๕๕ ทำให้สาขาพรรคดังกล่าว มีองค์ประกอบของคณะกรรมการสาขาพรรคไม่เป็นไปตามมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังนั้น จึงไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคแนวร่วมเกษตรกร ลำดับที่ ๓ ทั้งนี้ นายทะเบียนพรรคการเมือง ได้มีหนังสือแจ้งการไม่รับรองสาขาพรรคลำดับที่ ๓ เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๓ อีกครั้งหนึ่ง อันเป็นเหตุที่แสดงว่าพรรคไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๕ กล่าวคือมิได้จัดให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยจะต้องมีอยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนพรรคการเมืองประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขาภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดแจ้งการจัดตั้งเป็นพรรคการเมือง (คือ ภายในวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๔) อันเป็นเหตุให้ยุบพรรคตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง มาตรา ๖๕ (๕)

เมื่อนายทะเบียนพรรคการเมืองได้ร้องมายังศาลรัฐธรรมนูญตามหนังสือข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญได้แจ้งให้พรรคแนวร่วมเกษตรกรทำคำชี้แจงเมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

นายอุดมเดช วรสีหะ หัวหน้าพรรค ฯ ได้ทำหนังสือนำส่งพร้อมทั้งคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ สรุปความว่า หัวหน้าพรรค ฯ ได้แจ้งให้สาขาพรรคลำดับที่ ๓ เรียกประชุมเพื่อเลือกตัวบุคคลเป็นกรรมการสาขาแทนกรรมการที่ขาดคุณสมบัติ ๓ คน เพื่อให้ถูกต้องตามกฎหมายถึงสองครั้ง แต่สาขาพรรคลำดับที่ ๓ ก็มิได้ตอบสนองใดๆ จึงยอมรับสภาพดังกล่าว ในคำชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญดังกล่าวว่า “เมื่อพรรคไม่สามารถปฏิบัติตามข้อบัญญัติของกฎหมายได้ครบถ้วนตามห้วงเวลาที่กำหนดไว้ พรรคแนวร่วมเกษตรกรยินดีต้อนรับคำพิจารณาวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญทุกประการ”

คำวินิจฉัย

ปรากฏจากข้อเท็จจริงว่าเป็นไปตามคำร้องและผู้ถูกร้องได้ยอมรับว่าไม่สามารถมีสาขาพรรคการเมืองได้ครบตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ บัญญัติไว้ กรณีจึงมีเหตุให้ยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) จึงวินิจฉัยให้ยุบพรรคแนวร่วมเกษตรกร ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

นายอมร รักษาสัตย์
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ